

Вх. № от 2023 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КЕВР

ДОКЛАД

от дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“
и дирекция „Правна“

*Относно: Утвърждаване на цена за разпределение на тягова електрическа енергия по
разпределителните мрежи на железопътния транспорт*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8 от Закона за енергетиката (ЗЕ) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) осъществява регулиране на цените в случаите, предвидени в този закон. По силата на чл. 30, ал. 1, т. 15 от ЗЕ на регулиране от Комисията подлежи цената за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. В тази връзка Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ) е подало заявление с вх. № Е-13-147-2 от 31.03.2023 г. за утвърждаване на цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт.

В Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/909 на Комисията от 12 юни 2015 година относно реда и условията за изчисляване на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга (Регламент за изпълнение 2015/909) са уредени редът и условията за изчисляване на преките разходи за извършването на влаковата услуга. Според посочения регламент ДП НКЖИ следва да прилага такси за минимален достъп до железопътната инфраструктура, които се определят на равнището на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга. Преките разходи за цялата мрежа се изчисляват като разликата между, от една страна, разходите за предоставяне на услугите от пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктурата, която свързва обслужващи съоръжения, и от друга страна, недопустимите разходи (чл. 3, пар. 1 от Регламент за изпълнение 2015/909). Като преки разходи, които следва да се включат в пакета за минимален достъп съгласно Регламент за изпълнение 2015/909, се определят разходите за поддръжка и ремонт на контактната мрежа, без разходите за амортизации на контактната мрежа, разходите за механизация и разходите за персонал, свързан с експлоатацията на контактната мрежа, т.е. разходите, включени в пакета за минимален достъп, следва да бъдат извадени от цената за разпределение на тягова електрическа енергия.

Съгласно чл. 35, ал. 3 от Закона за железопътния транспорт, размерът на таксите се определя от управителя на железопътната инфраструктура съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси (пакет за минимален достъп), събирани от управителя на инфраструктурата, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

I. Предоставена от ДП НКЖИ информация:

Със заявление с вх. № Е-13-147-2 от 31.03.2023 г. ДП НКЖИ е предложило за третата ценова година от четвъртия регулаторен период цена за разпределение на тягова електрическа енергия в размер на 0,15996 лв./kWh, без ДДС, при следните ценообразуващи елементи:

1. Прогнозната стойност на експлоатационни разходи, административни разходи и разходи с общо предназначение за разпределение, без включени разходи за амортизации, в размер 30 200 хил. лв.;

2. Прогнозната стойност на разходите за амортизации е 16 352 хил. лв.;

3. Прогнозна стойност на технологичните разходи по разпределение – 7 600 хил. лв., изчислени при технологичен разход от 4,7% от количеството активна електрическа енергия, постъпваща в мрежата на ДП НКЖИ.

4. Регулаторна база на активите (РБА), включваща:

- призната балансова стойност на активите – 153 852 хил. лв.;

- среден номинален размер на инвестициите – 9 191 хил. лв.;

- необходим оборотен капитал (НОК) – 4 990 хил. лв.;

- балансова стойност на активи, придобити по безвъзмезден начин – 87 514 хил. лв.;

5. Норма на възвръщаемост на капитала – 1,14%;

6. Електрическа енергия, разпределена до потребителите на тягова енергия – 327 160 MWh.

II. Ценообразуващи елементи

С Решение № Ц-28 от 01.07.2021 г. КЕВР е утвърдила на ДП НКЖИ продължителност от 3 (три) години на четвъртия регулаторен период, като за първия ценови период от четвъртия регулаторен период е утвърдила цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт за първата година от четвъртия регулаторен период в размер на 0,12979 лв./kWh, без ДДС, при необходимими годишни приходи от 43 401 хил. лв. и пренесена електрическа енергия – 285 412 MWh.

С Решение № Ц-20 от 01.07.2022 г. на КЕВР е утвърдила на ДП НКЖИ цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт за втората ценова година от четвъртия регулаторен период в размер на 0,14274 лв./kWh, без ДДС, при необходимими годишни приходи от 37 044 хил. лв. и пренесена електрическа енергия – 304 059 MWh.

Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ) при метода „горна граница на приходи“ Комисията утвърждава цени и необходимими годишни приходи на енергийното предприятие за първата година от регулаторния период и може да ги изменя в края на всяка ценова година или в края на регулаторния период в съответствие с глава трета от НРЦЕЕ.

Предмет на настоящото административно производство е утвърждаването на необходимими приходи и цена на ДП НКЖИ за третата ценова година от четвъртия регулаторен период. В тази връзка съгласно чл. 38, ал. 4 от НРЦЕЕ необходимите годишни приходи, респективно цените, могат да се коригират с: инфлационен индекс за предходен период на основата на данни от Националния статистически институт (НСИ), съобразно влиянието му върху признатите разходи за дейността (без разходите за амортизации) и с коефициент за подобряване на ефективността; с показатели въз основа на изпълнението (качество на енергията, качество на обслужването), като признатите необходимими приходи на енергийното предприятие се коригират при неизпълнение на определените от Комисията целеви показатели и разлика между прогнозните и реализираните инвестиции; в резултат на изпълнени и отчетени инвестиции, на основата на достоверни данни за активите по видове

дейности, съгласно представените отчети и/или извършена проверка.

При прилагане на метода "горна граница на приходи" се извършва и корекция с фактора Z, която се изчислява по реда на чл. 38, ал. 7 и ал. 8 от НРЦЕЕ. След анализ на данните във връзка с корекциите на утвърдените през предходния ценови период необходими годишни приходи и цени на електроразпределителните дружества, каквото е и ДП НКЖИ и при отчитане на постигнатите резултати, Комисията прилага следния подход:

В съответствие с приложимия метод за ценово регулиране, запазени на нивото, утвърдено с Решение № Ц-28 от 01.07.2021 г. на КЕВР за първата година на четвъртия регулаторен период, са следните ценообразуващи елементи:

- технологичните разходи при разпределение на електрическа енергия. Разходите за електрическа енергия са изчислени в съответствие с определеното относително тегло на технологичните разходи за четвъртия регулаторен период и са остойностени по прогнозната пазарна цена за електроразпределителните дружества, към която са прибавени разходи за балансиране, цените за достъп и за пренос до/през електропреносната мрежа и цената за задължения към обществото;

- експлоатационните и административни разходи за дейността „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“, към които е прибавена индексацията с инфлационен индекс от Решение № Ц-20 от 01.07.2022 г.

- разходите за амортизации;

- разходите за балансиране;

- стойностите на елементите на РБА, освен стойността на необходимия оборотен капитал (НОК);

- среднопретеглената норма на възвръщаемост.

Съгласно чл. 14, ал. 8 от НРЦЕЕ в случай че дружеството не представи информация и необходимите документи или се приеме, че стойността на оборотния капитал е необоснована, то неговата стойност се определя като не по-висока от 1/8 от утвърдените годишни оперативни парични разходи за лицензионната дейност, като не се включват разходи за амортизации и разходи за обезценка на несъбираеми вземания. В тази връзка, НОК е коригиран на 3 919 хил. лв.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8в от ЗЕ, за целите на ценообразуването КЕВР следва да определи прогнозна пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи на оператора на електропреносната мрежа и на операторите на електроразпределителните мрежи. По силата на чл. 28, ал. 3 от НРЦЕЕ прогнозните нива на технологичния разход се остойностяват по сумата от прогнозната пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи на оператора на електропреносната мрежа и на операторите на електроразпределителните мрежи, цената за задължения към обществото и цените за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа (чл. 28, ал. 3 от НРЦЕЕ). В доклад с вх. № Е-Дк-664 от 22.05.2023 г. е изчислена прогнозна пазарна цена за операторите на електроразпределителни мрежи в размер на 254,91 лв./MWh, разходи за балансиране в размер на 1,80 лв./MWh, цена за достъп до електропреносната мрежа в размер на 0,80 лв./MWh, цена пренос през електропреносната мрежа в размер на 15,34 лв./MWh и цена за задължения към обществото в размер на 0,00 лв./MWh.

На основание чл. 3, ал. 2, т. 2, пр. 2 и чл. 38, ал. 4, ал. 7 и ал. 8 от НРЦЕЕ за утвърждаването на цена на ДП НКЖИ за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт за третата година от четвъртия регулаторен период са извършени следните годишни корекции:

1. Корекция с инфлационен индекс за предходен период и с коефициент за подобряване на ефективността:

Извършена е корекция върху признатите разходи за дейността (без разходите за

амортизации) с инфлационен индекс в размер на 15,3% за предходен период на основата на данни от НСИ относно индекса на потребителските цени за 2022 г.

2. Корекция с показатели за качество:

Не е извършвана корекция с показатели въз основа на изпълнението, тъй като дейността на дружеството е специфична спрямо дейността на другите електроразпределителни дружества и към момента за дружества от категорията на ДП НКЖИ Комисията не е определила целеви показатели.

3. Корекция, отразяваща отклоненията между прогнозни и отчетени инвестиции за предходния регулаторен период:

Извършена е корекция в резултат на изпълнени и отчетени инвестиции, въз основа на данни за активите по видове дейности, съгласно представените отчети в размер на (минус) 109 хил. лв., която е изчислена, както следва:

		Отчет	Отчет	План
1	Инвестиции – общо, хил. лв.	7 153	28 879	17 749
2	Активи, придобити чрез финансиране/присъединявания, хил. лв.	1 247	26 134	9 749
3	Нетна амортизация, Ап, хил. лв.	712	1 195	1 195
4	Номинален размер на инвестициите, хил. лв. (p.1-p.2-p.3)	5 195	1 550	6 805
5	Среден номинален размер на инвестициите, хил. лв. $I = (2,5 * I1 + 1,5 * I2 + 0,5 * I3) / 3$	6 238		
6	Среден номинален размер на инвестициите, утвърден за регулаторния период с Решение № Ц-28 от 01.07.2021 г., хил. лв.	9 191		
7	Среден годишен разход за амортизации на инвестициите $(2,5 * A1 + 1,5 * A2 + 0,5 * A3) / 3$	1 390		
8	Среден годишен разход за амортизации на инвестициите, утвърден за регулаторния период с Решение № Ц-28 от 01.07.2021 г., хил. лв.	1 435		
9	Корекция по чл. 38, ал. 4, т. 3 от НРЦЕЕ (p.5-p.6)*1,14%+(p.7-p.8)	-48		
10	Корекция по чл. 38, ал. 4, т. 3 от НРЦЕЕ (p.5-p.6)*1,14%*2+(p.7-p.8)*2-p.9	-109		

4. Корекция с фактора Z на стойност (минус) 4 738 хил. лв., при изчисляването на която е взето предвид следното:

Технологичният разход за пренос на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт е утвърдена от КЕВР с Решение № Ц-28 от 01.07.2021 г. в размер на 4,7% от пренесената електрическа енергия.

Съгласно чл. 38, ал. 7 от НРЦЕЕ корекцията с фактора Z се изчислява по следната формула:

$$Z_t = \left(\text{Путв.} - \text{Е}_{\text{прог.}} * \frac{\text{ТР}_{\text{одоб.}}\%}{1 - \text{ТР}_{\text{одоб.}}\%} * \text{Ц}_{\text{тр.}} \right)_{t-1} - \left(\text{Потч.} - \text{Е}_{\text{отч.}} * \frac{\text{ТР}_{\text{одоб.}}\%}{1 - \text{ТР}_{\text{одоб.}}\%} * \text{Ц}_{\text{тр1.}} \right)_{t-1} \pm \text{Р}_{t-2}$$

където:

$P_{утв.}$ – утвърдените необходими приходи (НП) на дружеството – 43 401 хил. лв.;

$P_{отч.}$ – отчетени приходи в размер на 46 699 хил. лв., формирани от ДП НКЖИ, въз основа на отчетени количества разпределена тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт и отчетни приходи периода от 01.07.2022 г. до 28.02.2023 г., както и прогнозни количества и приходи за месеците март, април, май и юни 2023 г.;

$E_{прог.}$ – прогнозни количества пренесена електрическа енергия – 304 059 хил. kWh;

$E_{отч.}$ – отчетени количества пренесена електрическа енергия – 327 160 хил. kWh, посочени от ДП НКЖИ, формирани въз основа на отчетени количества разпределена тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт и отчетени приходи по регулирани цени за периода от 01.07.2022 г. до 28.02.2023 г., както и прогнозни количества и приходи за месеците март, април, май и юни 2022 г.;

$TR_{одоб.}$ – одобрени технологични разходи за регулаторния период – 4,7%;

$C_{тр.}$ – утвърдената прогнозна пазарна цена по чл. 37в от НРЦЕЕ, по която електроразпределителните дружества купуват електрическа енергия за покриване на технологичните разходи, към която са прибавени цени за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа, цена за задължения към обществото и разходи за балансиране – в размер на 469,15 лв./MWh;

$C_{тр.1}$ – цена, изчислена по реда на чл. 38, ал. 8, т. 2 от НРЦЕЕ, по която ДП НКЖИ е закупило електрическа енергия за покриване на технологичните разходи, към която са прибавени цени за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа, цена за задължения към обществото и разходи за балансиране, в размер на 357,35 лв./MWh. При изчисленията на тази цена са използвани отчетните данни, относно закупените количества от пазара „ден напред“ от БНЕБ ЕАД и постигнатата среднопретеглена цена за периода от 01.07.2022 г. до 31.03.2023 г., намалена с получените компенсация по Програмата за компенсиране на разходите на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за закупуване на количествата електрическа енергия, потребена за технологични разходи.

P_{t-2} – корекция за надвзети/недовзети приходи в резултат на прогнозни количества, използвани за определяне на Z_{t-1} , в размер на (минус) 171 хил. лв.

Изчисленията са представени по долу:

ДП НКЖИ		
1	Количество електрическа енергия за техн. р-д, MWh	7 574
2	Разходи, хил. лв.	2 877
3	Постигната среднопретеглена цена, лв./MWh	379,91
4	Получени компенсация, хил. лв.	679
5	Разходи след компенсация, хил. лв.	2 199
6	Постигната цена след компенсация, лв./MWh	290,28
7	Постигната цена изчислена по реда на чл. 38, ал. 8, т. 2 от НРЦЕЕ, лв./MWh	334,98
8	$C_{тр.}^1$ (с прибавени цени за пренос и достъп през/до електропреносната мрежа, цена за задължения към обществото и разходи за балансиране)	357,35

В резултат на гореописаните корекции, ценообразуващите елементи на цената за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт на ДП НКЖИ са следните:

ДП НКЖИ		
1	Експлоатационни и административни разходи	26 953
2	Разходи за закупена енергия за технологични разходи	4 402
3	Разходи за амортизации	11 017
4	Регулаторна база на активите	50 633
4.1.	Призната балансова стойност на активите	37 523
4.2.	Среден номинален размер на инвестициите	9 191
4.3.	Необходим оборотен капитал	3 919
5	Норма на възвръщаемост на капитала	1.14%
6	Възвръщаемост (p.4*p.5)	577
7	Корекция с инфлационен индекс (И)	4 124
8	Корекция с инвестиции	-109
9	Корекция с фактор Z	-4 738
10	Необходими годишни приходи (p.1+p.2+p.3+p.6+p.7+p.8+p.9)	42 227
11	Количество електрическа енергия за разпределение	327 160

Предвид горното, цената за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт за третата ценова година на четвъртия регулаторен период е в размер на 0,12907 лв./kWh, без ДДС, при необходими годишни приходи – 42 227 хил. лв. и пренесена електрическа енергия – 327 160 MWh.

На основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, във връзка с чл. 13, ал. 5, т. 2 от Закона за енергетиката, предлагаме Комисията да обсъди следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме доклада;
2. Да насрочи открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1, на което да бъдат поканени представители на заявителя, като се осигури възможност и за дистанционното им участие в заседанието;
3. Приетият доклад, датата и часът на откритото заседание да бъдат оповестени на интернет страницата на КЕВР.